

Ecologisch onderzoek

Reitdiepstraat, Utrecht

In opdracht van:

13 december 2021

Colofon

© 2021 Laneco / Aveco de Bondt

Tekst en samenstelling: [REDACTED]

Tweede lezer: [REDACTED]

Projectnummer: 64.21.01

In opdracht van: Aveco de Bondt

Wijze van citeren: [REDACTED] (2021). *Ecologisch onderzoek Reitdiepstraat, Utrecht*. Laneco, Ede.

Laneco is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus, brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging.

Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd, gewijzigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, internet, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de hierboven aangegeven opdrachtgever en Laneco. Noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander doel dan waarvoor het is vervaardigd.

Laneco is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Laneco. De opdrachtgever vrijwaart Laneco voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

INHOUD

1	INLEIDING	4
1.1	AANLEIDING	4
1.2	GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEOOGDE INGROPEN	5
2	SOORTBESCHRIJVING	6
2.1	VLEERMUIZEN.....	6
3	ONDERZOEKSVRAAG EN METHODE	7
3.1	ONDERZOEKSVRAAG	7
3.2	ONDERZOEKSMETHODIEK.....	7
3.3	ONDERZOEKSRONDES.....	8
4	ONDERZOEKSRESULTATEN	9
4.1	VLEERMUIZEN.....	9
4.2	OVERIGE WAARNEMINGEN	13
5	CONCLUSIE EN CONSEQUENTIES	14
5.1	CONCLUSIE EN EFFECTEN.....	14
5.2	CONSEQUENTIES	15
BIJLAGE 1	WAARNEMINGEN OP KAART - VLEERMUIZEN KRAAMSEIZOEN	16
BIJLAGE 2	WAARNEMINGEN OP KAART – VLEERMUIZEN PAARSEIZOEN	17
BIJLAGE 3	LITERATUURLIJST.....	18
BIJLAGE 4	SOORTENBESCHERMING	19

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING

Het plangebied aan de Reitdiepstraat te Utrecht bestaat uit vijf portiekflats, enkele garageboxen en een bedrijfsgebouw. Men is voornemens de bebouwing te slopen om zo plaats te maken voor nieuwbouw.

Uit een door Aveco de Bondt uitgevoerde quick scan flora en fauna (Kroon, 2017) is geconcludeerd dat aanwezigheid gebouwbewonende vleermuizen niet kan worden uitgesloten binnen het plangebied. In aanvulling daarop is in 2017 door Aveco de Bondt (Verhaegh, 2017) een ecologisch onderzoek uitgevoerd, waarbij verblijfplaatsen van vleermuizen zijn vastgesteld. Omdat het onderzoek inmiddels verouderd is, is aan Laneco gevraagd een nieuw onderzoek uit te voeren naar de aanwezigheid van vleermuizen in het plangebied.

Afbeelding 1: Globale ligging van het plangebied (rode contouren) aan de Reitdiepstraat te Utrecht (Ondergrond: Google Earth, 2021).

1.2 GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEOOGDE INGEPEN

Het plangebied bevindt zich aan de Reitdiepstraat te Utrecht (gemeente Utrecht, provincie Utrecht) en bestaat uit vijf portiekflats, enkele garageboxen en een bedrijfspand. Het plangebied wordt aan de oostzijde begrensd door de Jutfaseweg en de Vaartsche Rijn aan de westzijde door bebouwing aan de Berkelstraat.

Vier van de vijf portiekflats bestaan uit vier etages en één portiekflat bestaat uit drie etages. De portiekflats zijn voorzien van een plat dak met houten dakoverstek. Alle portiekflats hebben een spouwmuur met open stootvoegen. De garageboxen liggen tussen twee portiekflats in en hebben eveneens een plat dak en spouwmuur met open stootvoegen. Het bedrijfspand heeft een plat dak en is opgebouwd uit steensmuur met spouw voorzien van open stootvoegen. Een klein deel van het bedrijfspand is voorzien van kunststof beplating en glas. Tussen de portiekflats zijn groenstroken en parkeervoorzieningen gelegen. Binnen de groenstroken zijn diverse (volwassen) bomen, struiken en gazon aanwezig. Afbeelding 2 geeft een indruk van het plangebied.

Men is voornemens alle bebouwing binnen het plangebied te slopen zodat plaats wordt gemaakt voor nieuwbouw. Het is (nog) niet bekend in welke mate het groen zal worden verwijderd.

Afbeelding 2: Indruk van het plangebied, van linksboven naar rechtsonder: westzijde bedrijfsgebouw, portiekflats en een groenstrook, zuidzijde bedrijfsgebouw, straatzijde (Jutfaseweg) portiekflat (foto's: Aveco de Bondt, 2017).

2 SOORTBESCHRIJVING

2.1 VLEERMUIZEN

Vleermuizen zijn vliegende zoogdieren die aan de hand van echolocatie hun positie bepalen. Deze nachtdieren verblijven overdag in besloten ruimtes. Vleermuizen worden globaal onderverdeeld in gebouwbewonende soorten en boombewonende soorten. Er zijn echter ook soorten die van beide elementen gebruik maken. Ook is onderscheid te maken in zomer- en winterverblijfplaatsen van de verschillende soorten. Een groot aantal soorten overwintert in bunkers, grotten en kelders. Dit geldt ook voor sommige soorten die 's zomers in boomholten verblijven. Andere soorten vleermuizen verblijven het gehele jaar in gebouwen (spouwmuren, achter gevelbetimmeringen en dergelijke) of bomen (in holten of achter de bast).

Vanaf begin april komen vleermuizen tevoorschijn uit hun winterverblijven. Afhankelijk van het weer verschijnt de ene soort wat later dan de andere. Van half mei tot half juli vormen de vleermuizen kraamkolonies waarin de jongen worden geboren en grootgebracht. De mannetjes verblijven dan apart in kleinere groepen. In het paarseizoen, vanaf half augustus tot september, vallen de kraamkolonies uiteen. Sommige soorten vleermuizen trekken dan uit hun voortplantingsgebied weg, terwijl andere soorten nooit ver vliegen tussen zomer- en winterverblijf. De meeste vleermuissoorten paren in deze periode. Vanaf oktober gaan de verschillende soorten in winterslaap, waarbij de ene soort zich eerder terugtrekt in zijn winterverblijf dan de andere (Helmer, 1987).

De soorten maken vaak jarenlang gebruik van vaste aanvliegroutes tussen verblijfsplaats en foerageergebied en volgen daarbij lijnelementen zoals bomenrijen of bebouwing. Het behoud van zulke lijnelementen kan daarom cruciaal zijn voor de instandhouding van het leefgebied.

Alle vleermuissoorten, hun verblijfplaatsen en belangrijke onderdelen van het leefgebied zijn strikt beschermd in de Wet natuurbescherming (artikel 3.5 van deze wet en bijlage IV van de Habitatrichtlijn). Het plangebied en de directe omgeving is geschikt voor de soorten gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), gewone grootoorvleermuis (*Plecotus austriacus*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en tweekleurige vleermuis (*Vespertilio murinus*).

3 ONDERZOEKSVRAAG EN METHODE

3.1 ONDERZOEKSVRAAG

Het doel van dit onderzoek is om na te gaan of de voorgenomen ingreep gevolgen heeft voor de beschermde soorten gebouwbewonende vleermuizen. Wanneer effecten op deze beschermde soorten zodanig zijn dat belangrijke onderdelen van het leefgebied of verblijfplaatsen (indirect) verloren gaan, dient een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor de ingreep te worden aangevraagd.

3.2 ONDERZOEKSMETHODIEK

3.2.1 Vleermuizen

Het onderzoek naar vleermuizen is verricht met behulp van een batdetector D240X. De batdetector vertaalt het voor mensen onhoorbare ultrasone geluid van vleermuizen naar hoorbare geluiden. Vleermuizen zijn op naam gebracht door interpretatie van het ritme en de klank van hun sonargeluid, gecombineerd met zichtwaarnemingen van vliegstijl en grootte. De geluiden zijn waar nodig opgenomen en later geanalyseerd in het programma Batsound en/of Batexplorer. Er is gewerkt conform het vleermuisprotocol 2021 zoals opgesteld door het Netwerk Groene Bureaus (NGB, 2020).

Kraamseizoen

Er zijn drie onderzoeksrondes uitgevoerd in het kraamseizoen van 2021 om de aanwezigheid van zomerverblijfplaatsen en kraamkolonies te onderzoeken van gebouwbewonende soorten. Ook is gelet op aanwezigheid van vliegroutes en belangrijke foerageergebieden. De drie onderzoeksrondes betroffen twee avondonderzoeken en één ochtendonderzoek. De avondonderzoeken zijn door zeven personen uitgevoerd en het ochtendonderzoek is uitgevoerd door twee personen, omdat vleermuizen in de ochtend enige tijd zwermen en dit goed zichtbaar en overzichtelijk is. Vanwege de geschikte omgeving voor gewone grootoorvleermuis zijn de avondonderzoeken met een half uur verlengd (totaal tweeëneenhalf uur) en het ochtendonderzoek met een uur (totaal drie uur).

Paarseizoen

Door twee personen zijn in het paarseizoen drie onderzoeksrondes uitgevoerd om de aanwezigheid van massawinterverblijfplaatsen en paarverblijfplaatsen van de gebouwbewonende soorten te onderzoeken. Om de massawinterverblijfplaatsen te onderzoeken zijn twee van de drie rondes na middernacht uitgevoerd. Ook is tijdens de onderzoeksrondes gelet op aanwezigheid van belangrijke foerageergebieden.

Vanwege de hoogte van de portiekflats kan aanwezigheid van paarverblijfplaatsen van de tweekleurige vleermuis niet worden uitgesloten binnen het plangebied. Daarom zijn door twee personen, twee onderzoeksrondes uitgevoerd in de geschikte periode voor

tweekleurige vleermuis, van 1 oktober tot 1 december. De onderzoeken zijn in de avond uitgevoerd vanaf een half uur na zonsondergang.

3.3 ONDERZOEKSRONDES

3.3.1 Vleermuizen

Datum	Start/einde (uur)	Type	Zon op/ onder	Windkracht (Bft)	Temperatuur (°C)	Weersomstandigheden
07-06-2021	02.22 – 05.22	Kraamseizoen	05.22	0	12	Helder
16-06-2021	21.47 – 00.41	Kraamseizoen	22.03	0	21	Helder
07-07-2021	21.45 – 00.35	Kraamseizoen	22.04	0	18	Helder
24-08-2021	00.00 – 02.00	Paarseizoen	21.00	0	16	Licht bewolkt
06-09-2021	00.00 – 02.00	Paarseizoen	20.15	0	14	Helder
16-09-2021	20.50 – 22.50	Paarseizoen	19.49	0	14	Helder
26-10-2021	18.51 – 20.51	Paarseizoen tweekleurige vleermuis	18.21	0 - 1	14	Bewolkt
16-11-2021	18.30 – 20.30	Paarseizoen tweekleurige vleermuis	16.44	0 - 1	5	Bewolkt

4 ONDERZOEKSRESULTATEN

De waarnemingen van de onderzoeken zijn weergegeven op de kaarten in bijlage 1 (vleermuizen kraamseizoen) en bijlage 2 (vleermuizen paarseizoen).

4.1 VLEERMUIZEN

4.1.1 *Vleermuizen kraamseizoen*

Eerste onderzoeksrunde, 07 juni 2021

De eerste onderzoeksrunde in het kraamseizoen betrof een ochtendonderzoek. Tijdens deze ronde is de soort gewone dwergvleermuis waargenomen.

In het plangebied foerageerden gedurende de onderzoeksrunde zes tot acht gewone dwergvleermuizen. Drie tot vijf dieren foerageerden bij het groen tussen de portiekflats, één vleermuis foerageerde langs het groen ten westen van het bedrijfspand en buiten het plangebied, bij de bomenrij langs de Vaartsche Rijn, foerageerden twee dieren.

In het bedrijfspand is één zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis vastgesteld. De vleermuis vloog ongeveer halverwege het pand in onder de metalen strip langs de dakrand. De exacte locatie is weergegeven op de kaart in bijlage 2. Op één van de vier portiekflats zat aan de westzijde een gewone dwergvleermuis enige tijd op de buitenmuur. Vervolgens vloog het dier weer weg. Een verblijfplaats is bij de portiekflats niet vastgesteld. De laatste vleermuis werd om 05.01 uur waargenomen en foerageerde tussen het groen tussen twee portiekflats.

Tweede onderzoeksrunde, 16 juni 2021

De tweede onderzoeksrunde in het kraamseizoen betrof een avondonderzoek, waarbij de soorten gewone dwergvleermuis en rosse vleermuis zijn waargenomen.

De eerste vleermuis werd om 22.17 uur waargenomen een half uur na zonsondergang en betrof een gewone dwergvleermuis. Deze foerageerde in het groen tussen de portiekflats van het plangebied. In het plangebied werd in totaal door tien tot veertien gewone dwergvleermuizen gefoerageerd. De dieren foerageerden bij het groen tussen de portiekflats en aan de westzijde van het bedrijfspand.

Ook foerageerden twee tot drie dieren boven de tuinen ten noorden van de meest noordwestelijk gelegen portiekflat. In deze portiekflat is ook een zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis vastgesteld. Eén individu vloog uit aan de zuidzijde van de flat.

Zowel aan de zuidzijde van het plangebied als aan de noordzijde van het plangebied vlogen gedurende de onderzoeksrunde gewone dwergvleermuizen langs. Aan de zuidzijde van het plangebied, bij het bedrijfspand, vlogen vier tot vijf dieren boven de achtertuinen van de woningen aan de Hoendiepstraat in oostelijke richting. Boven de

Reitdiepstraat vlogen vanaf de Berkelstraat twee tot drie gewone dwergvleermuizen langs in eveneens oostelijke richting.

Aan het einde van het onderzoek vloog een rosse vleermuis in noordelijke richting over de Vaartsche Rijn. Dit dier had geen binding met het plangebied.

Derde onderzoeksrunde, 07 juli 2021

Tijdens de derde onderzoeksrunde in het kraamseizoen zijn de soorten gewone dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en watervleermuis waargenomen.

De eerste vleermuis werd om 22.10 uur waargenomen buiten het plangebied. Dit betrof een foeragerende gewone dwergvleermuis. Buiten het plangebied werd in totaal door twee tot vier gewone dwergvleermuizen gefoerageerd. In het plangebied is de eerste vleermuis om 22.14 waargenomen. Het betrof hier een uitvliegende gewone dwergvleermuis. Even later werd een tweede gewone dwergvleermuis uitvliegend waargenomen. In twee van de portiekflats is een zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis vastgesteld. De exacte locaties van de verblijfplaatsen zijn weergegeven op de kaart in bijlage 2. Verder foerageerden acht tot tien gewone dwergvleermuizen, waarbij werd gefoerageerd bij het groen tussen de portiekflats en naast het bedrijfspand.

Halverwege de onderzoeksrunde vloog een laatvlieger in zuidelijke richting over de westzijde van het plangebied heen en een rosse vleermuis vloog boven de Reitdiepstraat in westelijke richting over het plangebied heen. Deze dieren hadden verder geen binding met het plangebied. Rond 23.30 uur foerageerden boven de Vaartsche Rijn, buiten het plangebied twee watervleermuizen. Deze soort heeft ook geen binding met het plangebied.

Samenvatting waarnemingen kraamseizoen

Tijdens het kraamseizoen zijn de soorten gewone dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en watervleermuis waargenomen.

Gedurende de onderzoeksrondes zijn vier zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis vastgesteld. Drie zomerverblijfplaatsen bevinden zich in de portiekflats en de vierde verblijfplaats is vastgesteld in het bedrijfspand.

In het gehele plangebied werd in het kraamseizoen door de gewone dwergvleermuis gefoerageerd, waarbij in totaal tien tot veertien gewone dwergvleermuizen bij het groen rondom de portiekflats en het bedrijfspand foerageerden. Ook rondom het plangebied, langs het groen van de Vaartsche Rijn en in achtertuinen, wordt door vleermuizen gefoerageerd.

Tijdens de tweede onderzoeksrunde vlogen zowel langs de zuidzijde van het plangebied als langs de noordzijde zes tot acht gewone dwergvleermuizen langs die hun weg in oostelijke richting vervolgden. Hierbij werd de Reitdiepstraat en de achtertuinen van de woningen aan de Hoendiepstraat als vliegroute gebruikt.

De laatvlieger en rosse vleermuis zijn enkel langs- of overvliegend waargenomen. De twee watervleermuizen foerageerden boven de Vaartsche Rijn. Alle drie de soorten hebben geen binding met het plangebied.

4.1.2 Vleermuizen paarseizoen

Eerste onderzoeksrunde, 24 augustus 2021

Tijdens de eerste onderzoeksrunde is naar de aanwezigheid van massawinterverblijfplaatsen en paarverblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen gezocht. Gedurende deze ronde is enkel de soort gewone dwergvleermuis waargenomen.

In het plangebied zijn vier paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis aangetroffen. De paarverblijfplaatsen bevinden zich verdeeld over vier van de vijf portiekflats. De exacte locaties zijn op de kaart in bijlage 3 weergegeven.

In het plangebied werd niet gefoerageerd door de gewone dwergvleermuis. Boven de Vaartsche Rijn en langs het groen aan de Jutfaseweg, buiten het plangebied zijn gedurende de onderzoeksrunde acht tot tien foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen.

Tweede onderzoeksrunde, 06 september 2021

Gedurende de tweede onderzoeksrunde is opnieuw gezocht naar aanwezigheid van massawinterverblijfplaatsen en paarverblijfplaatsen. Tijdens deze ronde zijn de soorten gewone dwergvleermuis en rosse vleermuis waargenomen.

In het plangebied vlogen vier gewone dwergvleermuizen rond langs de gevels van drie van de vier portiekflats, waarbij elke vleermuis rond één portiekflat vloog. De vierde gewone dwergvleermuis vloog langs de zuidzijde van de gevel van het bedrijfspand. Deze vier vleermuizen lieten regelmatig gedurende de gehele onderzoeksrunde sociale geluiden (paarroep) horen. Dit duidt op de aanwezigheid van een paarverblijfplaats. Buiten het plangebied zijn eveneens twee paarterritoria vastgesteld van de gewone dwergvleermuis. Eén ten noorden van het plangebied en één ten oosten van het plangebied aan de andere zijde van de Vaartsche Rijn. Dit duidt op aanwezigheid van twee paarverblijfplaatsen buiten het plangebied. De locaties van de verblijfplaatsen zijn weergegeven op de kaart in bijlage 3

Aan de noordzijde van het plangebied, boven de Reitdiepstraat, vloog een rosse vleermuis over in oostelijke richting. Het dier had geen binding met het plangebied.

Derde onderzoeksrunde, 16 september 2021

Tijdens de derde onderzoeksrunde is gezocht naar aanwezigheid van paarverblijfplaatsen van vleermuizen en zijn de soorten gewone dwergvleermuis en watervleermuis waargenomen.

In het plangebied vlogen vier gewone dwergvleermuizen rond en/of langs de gevels van de portiekflats, waarbij meerdere malen sociale roep (paarrop) is gehoord. Eén van de gewone dwergvleermuizen vloog daarbij ook langs de oostgevel van het bedrijfspand. Dit duidt op aanwezigheid van vier paarverblijfplaatsen in het plangebied. De locaties van de verblijfplaatsen zijn weergegeven op de kaart in bijlage 3

Boven de Vaartsche Rijn, buiten het plangebied, foerageerde halverwege de onderzoeksrond één watervleermuis, deze had geen binding met het plangebied

Vierde onderzoeksrond, 26 oktober 2021

Tijdens de vierde onderzoeksrond is gezocht naar aanwezigheid van paarverblijfplaatsen van de tweekleurige vleermuis. Gedurende deze onderzoeksrond zijn de soorten gewone dwergvleermuis en laatvlieger waargenomen.

In het plangebied foerageerde één gewone dwergvleermuis boven de Reitdiepstraat. Daarnaast vlogen nog twee gewone dwergvleermuizen in het plangebied, waarbij sociale roep is gehoord. Eén vleermuis vloog aan de noordzijde van twee portiekflats en de tweede vleermuis vloog langs de gevel aan de westzijde van het bedrijfspand. Dit duidt op aanwezigheid van twee paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis in het plangebied.

De laatvlieger vloog boven de Jutfaseweg eenmalig langs het plangebied heen in noordelijke richting. Dit dier had geen binding met het plangebied. Paarverblijfplaatsen van tweekleurige vleermuis zijn niet waargenomen tijdens het onderzoek.

Vijfde onderzoeksrond, 16 november 2021

Bij de vijfde onderzoeksrond is eveneens gezocht naar aanwezigheid van paarverblijfplaatsen van de tweekleurige vleermuis. Tijdens deze onderzoeksrond zijn geen vleermuizen waargenomen. Paarverblijfplaatsen van tweekleurige vleermuizen of andere onderdelen van het leefgebied van vleermuizen zijn in deze rond niet vastgesteld.

Samenvatting waarnemingen paarseizoen

Tijdens het paarseizoen zijn de soorten gewone dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis waargenomen.

In het plangebied zijn vijf paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis vastgesteld. Vier paarverblijfplaatsen zijn aangetroffen in de portiekflats en één paarverblijfplaats bevindt zich aan de westzijde van het bedrijfspand.

Tijdens het gerichte onderzoek naar de tweekleurige vleermuis zijn geen paarverblijfplaatsen van deze soort aangetroffen in het plangebied. De laatvlieger en rosse vleermuis zijn enkel langs- of overvliegend waargenomen en hadden geen binding met het plangebied.

Andere (essentiële) onderdelen van het leefgebied voor vleermuizen zijn tijdens het paarseizoen niet in het plangebied vastgesteld.

4.2 OVERIGE WAARNEMINGEN

Er zijn geen andere van belang zijnde waarnemingen gedaan binnen het plangebied.

5 CONCLUSIE EN CONSEQUENTIES

5.1 CONCLUSIE EN EFFECTEN

5.1.1 *Vleermuizen*

Bij het gerichte onderzoek naar de vleermuizen zijn de soorten gewone dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en watervleermuis waargenomen.

In het kraamseizoen zijn vier zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis in het plangebied vastgesteld. Drie zomerverblijfplaatsen bevinden zich in de portiekflats en de vierde zomerverblijfplaats is aangetroffen in het bedrijfspand. De locaties zijn weergegeven op kaart in bijlage 2. In het paarseizoen zijn vijf paarverblijfplaatsen in het plangebied vastgesteld. De locaties zijn weergegeven op kaart in bijlage 3. De locaties van twee van deze paarverblijfplaatsen komen overeen met twee zomerverblijfplaatsen in de portiekflats en kunnen als één verblijfplaats worden gezien. Hierdoor zijn in het plangebied in totaal zeven verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis vastgesteld.

Met de voorgenomen sloop van de gebouwen gaan dan ook in totaal zeven verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis verloren.

In het plangebied wordt door tien tot veertien gewone dwergvleermuizen gevoerageerd. De dieren foerageren voornamelijk langs het groen tussen de portiekflats en langs de westzijde van het bedrijfsgebouw. Het is nog onbekend op welke wijze het groen wordt aangetast in het plangebied. Mocht het groen verdwijnen, dan verdwijnt ook belangrijk foerageergebied binnen het plangebied. In de directe omgeving van het plangebied is alternatief foerageergebied aanwezig, zoals het groen aan de overzijde van de Vaartsche Rijn en in de achtertuinen van de woningen rondom het plangebied, waardoor het groen in het plangebied geen essentieel foerageergebied is.

Een klein aantal gewone dwergvleermuizen (zes tot acht dieren) gebruiken de Reitdiepstraat en de achtertuinen van de woningen aan de Hoendiepstraat als vliegroute in oostelijke richting. Met de voorgenomen werkzaamheden worden deze vliegroutes niet aangetast. Daarnaast zijn in de directe omgeving voldoende alternatieve vliegroutes beschikbaar.

Er zijn geen andere essentiële onderdelen van het leefgebied van vleermuizen aangetroffen in en rondom het plangebied.

5.1.2 *Overige soorten*

Er zijn geen ander van belang zijnde waarnemingen gedaan binnen het plangebied.

5.2 CONSEQUENTIES

5.2.1 Vleermuizen

De voorgenomen werkzaamheden bestaan uit de sloop van de vijf portiekflats, de garageboxen en het bedrijfsgebouw. Vier zomerverblijfplaatsen en vijf paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis zullen door deze werkzaamheden verdwijnen. Omdat de locatie van twee van de paarverblijfplaatsen overeenkomt met twee zomerverblijfplaatsen kunnen deze locaties als één verblijfplaats worden gezien. In totaal zullen zeven verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis worden aangetast. Voor deze aantasting is in het kader van de Wet natuurbescherming een ontheffing nodig en dienen mitigerende maatregelen te worden getroffen. Deze mitigerende maatregelen moeten worden uitgewerkt in een projectplan dat bij de ontheffingsaanvraag wordt gevoegd.

In het plangebied wordt ook door de gewone dwergvleermuis gevoerageerd. In totaal zijn tijdens het kraamseizoen tien tot veertien foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen, waarbij het aanwezige groen tussen de portiekflats belangrijk is als foerageergelegenheid. Indien bij de werkzaamheden het groen verdwijnt, verdwijnt ook dit belangrijke foerageergebied. Echter is in de directe omgeving van het plangebied alternatief foerageermogelijkheid aanwezig, waardoor het plangebied geen deel uitmaakt van essentieel foerageergebied voor de gewone dwergvleermuis, waardoor er in het kader van de Wet natuurbescherming geen consequenties zijn.

Omdat foerageermogelijkheid in de directe omgeving van verblijfplaatsen van vleermuizen belangrijk is, adviseren wij om het aanwezige groen zoveel mogelijk te behouden of in dezelfde mate terug te laten komen zodat het foerageergebied ook in de toekomstige situatie kan blijven functioneren.

Er zijn geen andere essentiële onderdelen van het leefgebied van vleermuizen aangetroffen in en rondom het plangebied.

5.2.2 Overige soorten

Omdat er geen andere van belang zijnde waarnemingen zijn gedaan, zijn er voor andere soorten geen consequenties in het kader van de Wet natuurbescherming.

BIJLAGE 1 WAARNEMINGEN OP KAART - VLEERMUIZEN KRAAMSEIZOEN

Waarnemingen op kaart – vleermuizen kraamseizoen (ondergrond: Google Earth, 2021).

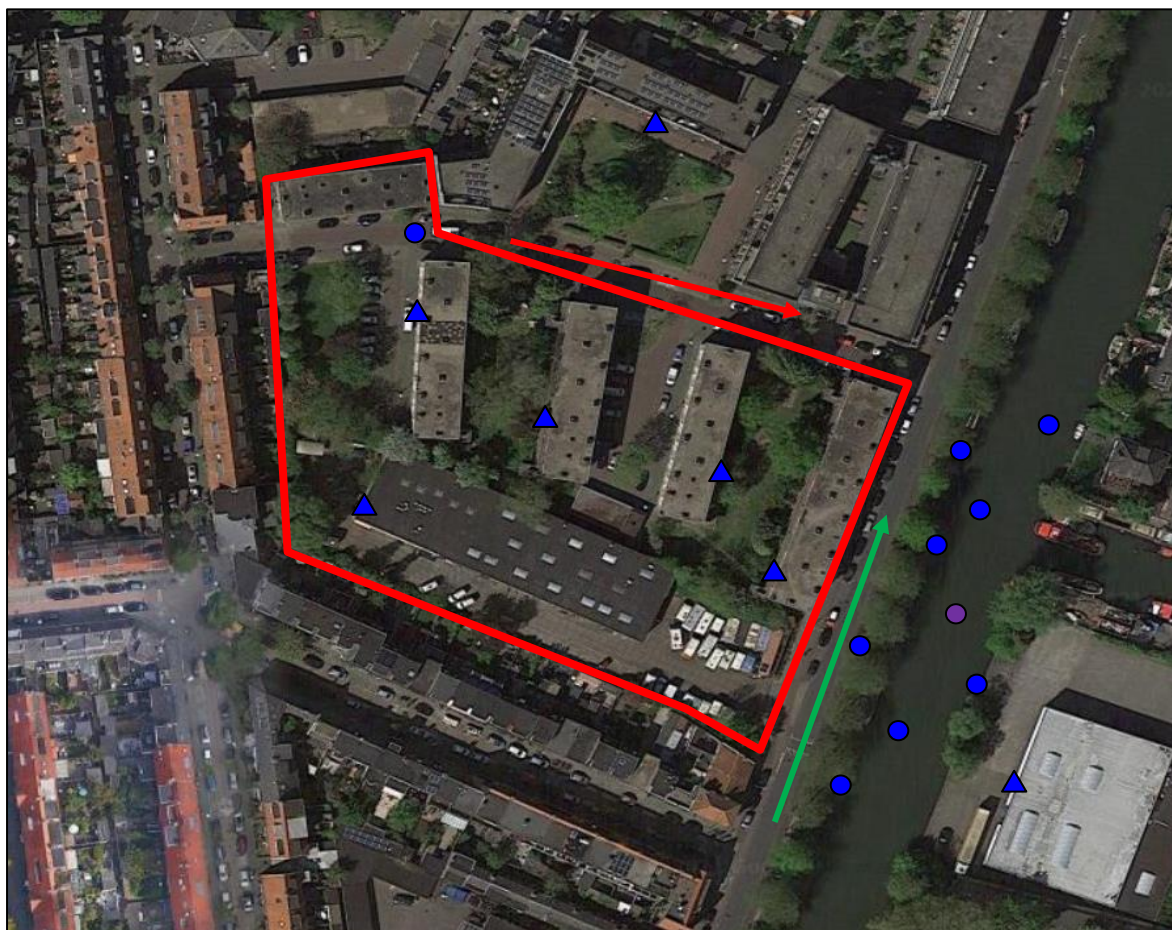

LEGENDA

● Gewone dwergvleermuis	-	Foeragerend
▲ Gewone dwergvleermuis	-	Langs-/overvliegend
▼ Gewone dwergvleermuis	-	Zomerverblijfplaats
↗ Laatvlieger	-	Langs-/overvliegend
↘ Rosse vleermuis	-	Langs-/overvliegend
● Watervleermuis	-	Foeragerend

BIJLAGE 2 WAARNEMINGEN OP KAART – VLEERMUIZEN PAARSEIZOEN

Waarnemingen op kaart – vleermuizen paarseizoen (ondergrond: Google Earth, 2021).

LEGENDA

● Gewone dwergvleermuis	-	Foeragerend
▲ Gewone dwergvleermuis	-	Paarverblijfplaats
➤ Laatvlieger	-	Langs-/overvliegend
➤ Rosse vleermuis	-	Langs-/overvliegend
● Watervleermuis	-	Foeragerend

BIJLAGE 3 LITERATUURLIJST

Literatuur

Helmer, W., Limpens, H.J.G.A., en Bongers, W. (1987). *Handleiding voor het inventariseren en determineren van Nederlandse vleermuissoorten met behulp van bat-detectors*. Soest, Nederland: Stichting Vleermuisonderzoek (Dr. Leo Bels Stichting).

Limpens, H., Mosterd, K., en Bongers, W. (1997). *Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie*. Utrecht, Nederland: KNNV Uitgeverij.

Kroon, T.F. (2017). *Quick scan flora en fauna Reitdiepstraat Utrecht*. Amersfoort, Nederland: Aveco de Bondt

Netwerk Groene Bureaus (2020). *Vleermuisprotocol 2021*.

Verhaegh, S.C.M. (2017). *Nader onderzoek vleermuizen Reitdiepstraat Utrecht*. Amersfoort, Nederland: Aveco de Bondt

Websites

Google Earth (2021). Kaart. Geraadpleegd november 2021 van <https://www.google.nl/intl/nl/earth/>

Vleermuiswerkgroep Nederland (VLEN). Geraadpleegd oktober 2021 van <https://www.vleermuis.net>

BIJLAGE 4 SOORTENBESCHERMING

Soortenbescherming is altijd aan de orde. Hiervoor is de Wet natuurbescherming bepalend. De Wet natuurbescherming is gericht op het duurzaam in stand houden van natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna in hun natuurlijke leefomgeving. Deze wet heeft de beschermingsregels, zoals die ook in de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn opgenomen, overgenomen en voor de Nederlandse situatie toegepast.

Deze bescherming is, afhankelijk van het beschermingsregime, als volgt in de Wet Natuurbescherming opgenomen:

Vogelrichtlijn

- Artikel 3.1 lid 1: Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.
- Artikel 3.1 lid 2: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Artikel 3.1 lid 3: Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.
- Artikel 3.1 lid 4 en 5: Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Habitatrichtlijn, Bern bijlage II, Bonn bijlage I

- Artikel 3.5 lid 1: Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
- Artikel 3.5 lid 2: Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.
- Artikel 3.5 lid 3: Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
- Artikel 3.5 lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.
- Artikel 3.5 lid 5: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Nationaal beschermde soorten

- Artikel 3.10 lid 1a: Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
- Artikel 3.10 lid 1b: Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
- Artikel 3.10 lid 1c: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Procedurele gevolgen

De procedurele consequenties zijn afhankelijk van de soorten die door de ingreep worden beïnvloed. Kortweg kunnen drie beschermingsregimes worden onderscheiden:

- *Soorten van de Vogelrichtlijn:*
Dit betreffen alle vogelsoorten die in Nederland als broedvogel, standvogel, wintergast of doortrekker aanwezig kunnen zijn, met uitzondering van exoten en verwilderde soorten, zoals bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn.
- *Soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn:*
Dit zijn alle soorten van onderdeel A van bijlage IV van de Habitatrichtlijn inclusief bijlage II van het verdrag van Bern en bijlage I van het Verdrag van Bonn, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt. In de bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd.
- *Nationaal beschermde soorten:*
Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage A van de Wet natuurbescherming. Het gaat hier om de bescherming van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland.

Een project kan in strijd zijn met de Wet natuurbescherming wanneer een ruimtelijke ingreep direct of indirect leidt tot het aantasten van verblijf- en/of rustplaatsen van de aangewezen, niet vrijgestelde beschermde soorten of hun leefgebied. Afhankelijk van de ingreep en de soort kan dan een ontheffing noodzakelijk zijn. Ontheffingen worden slechts verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing voor de ingreep bestaat, de ingreep vanwege een in de wet genoemd belang dient plaats te vinden en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt. Vaak worden hierbij mitigerende en compenserende maatregelen gevraagd.

Wettelijke belangen

Om een ontheffing te krijgen voor soorten van bijlage IV van de *Habitatrichtlijn* moet worden voldaan aan een van de volgende belangen:

- Ter bescherming van de wilde flora en fauna en instandhouding van natuurlijke habitats.
- Wanneer de volksgezondheid en/of de openbare veiligheid in het geding is.
- Andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

Om een ontheffing te krijgen voor soorten van de *Vogelrichtlijn* moet worden voldaan aan een van de volgende belangen:

- Wanneer de volksgezondheid en/of de openbare veiligheid in het geding is.
- Wanneer de veiligheid van het luchtverkeer in het geding is.
- Ter bescherming van flora en fauna.

Voor *nationaal* beschermde soorten:

Er is sprake van een bij de wet genoemd belang.

Zorgplicht

De Wet natuurbescherming schrijft voor dat we nadelige gevolgen voor inheemse planten en dieren moeten voorkomen - of ze nu beschermd zijn of niet - en zorgvuldig met onze omgeving om moeten gaan. Deze zorgplicht geldt voor iedereen.